

SINT-JAN BAPTISTKERK TE BINKOM

KATHEDRAAL VAN HET HAGELAND

Beschermde als monument en dorpsgezicht bij ministerieel besluit van 4 juni 2003

Copyright © STUDIO ROMA cvba

Gebruik van dit document valt onder de strikte beperkingen van het auteursrecht.
In het bijzonder wordt er gewezen op de verplichting de bron uitdrukkelijk te vermelden bij het aanhalen van resultaten uit dit document.

Alle foto's en tekeningen in onderhavig document zijn, tenzij anders vermeld, gemaakt door Studio Roma cvba.

Kessel-Lo, maart 2020

BIJLAGE: ZEN-ERFGOED

SINT-JAN BAPTISTKERK TE BINKOM

KATHEDRAAL VAN HET HAGELAND

KERKSTRAAT 1, 3211 BINKOM

Beschermd als monument en dorpsgezicht bij ministerieel besluit van 4 juni 2003

27.03.2020

Opdrachtgever

Kerkfabriek Sint-Jan-Baptist
Kerkstraat 1
3211 Binkom

Subsidiërende Overheid

Agentschap Onroerend Erfgoed

Auteur

STUDIO ROMA CVBA
Abdij Vlierbeek 7
3010 Kessel-Lo

Marc Vanderauwera, ir. arch., ms in conservation
Koen Aertgeerts, arch., ms in conservation
Isabeau Veelaert, ir. arch., ms in conservation
Annelies Van de Vijver, ir. arch, ir. bouwkunde

1.1 Inleiding en Algemene Historiek

1.1.1 Inleiding en bescherming

Het kerkhof van de Sint-Jan-De-Doperkerk te Binkom is beschermd als monument ten gevolge zijn Historische waarde. Dit als onderdeel van 'De Sint-Jan-De-Doperkerk te Binkom' volgens het Ministeriële Besluit van 04 juni 2013.

In onderhavig document worden die elementen van kerkhof van de Sint-Jan-De-Doperkerk opgenomen waarvoor het ZEN-erfgoed statuut wordt aangevraagd.

1.1.2 Beknopte geschiedenis van de Sint-Jan-De-Doperkerk met kerkhof

Over het ontstaan van de eerste primitieve kerk van Binkom is niet veel geweten. De oudste vermelding van Binkom ('Beinchem') dateert uit 1146, wanneer de heren Gerard en Wibert van Binkom in een pauselijke bulle de schenking van het kleine gebedshuis aan de norbertijnenabdij van Tongerlo bevestigen. Hieruit kan afgeleid worden dat de kerk waarschijnlijk oorspronkelijk dienstdeed als hofkerk van het nabijgelegen kasteel van Binkom. Wat er sindsdien met de kerk van Binkom gebeurde is niet exact geweten. Halfants vermoedt dat de kerk in de 15de eeuw verbouwd werd en hierbij een transept en langs de zuidzijde een sacristie kreeg. Vermoedelijk baseert hij zich hier op kerken uit de omgeving.

Uit archiefdocumenten is geweten dat in 1676 een zware brand uitbrak waarbij de ganse kerk uitbrandde. Enkel de toren bleef gespaard. Het is pas in 1709 dat de pastoor erin slaagt om genoeg geld in te zamelen om de kerk verder af te werken. Daarbovenop kreeg de kerk van Binkom in de 16de en 17de eeuw regelmatig te maken met plunderingen en geweld ten gevolge van de godsdienstoorlogen. In 1781 werd de kerk opnieuw geteisterd door een zware brand. Ditmaal bleef ook de toren niet gespaard: de torenklokken stortten naar beneden en vernielden hierbij het gewelf boven het gelijkvloers. Het is waarschijnlijk eveneens in deze periode dat de toren deels werd heropgebouwd en zijn nieuwe hoofdingang in classicistische stijl kreeg.

Wegens de slechte staat waarin de Sint-Jan-de-Doperkerk eind 19de eeuw verkeerde en mede door de grote bevolkingstoename werd in 1873 besloten om over te gaan tot de bouw van een nieuw en ruimer schip. De oude 13de eeuwse westertoren werd geïncorporeerd in de nieuwe kerk. De nieuwe kerk werd ontworpen door provinciaal architect Louis Van Arenbergh en opgetrokken in de destijds erg populaire neogotische stijl. De bouw van de nieuwe kerk werd gerealiseerd onder leiding van burgemeester Jean Eligius De Tiège (1810-1874), eveneens eigenaar van het dorpskasteel van de heren van Binkom en groot bouwondernemer.

Het kerkhof werd in het begin van de 20e eeuw uitgebreid naar het zuiden ten koste van de huidige Kerkstraat. Het voormalige gemeentehuis dat zich op het openbaar domein bevond, werd toen afgebroken.

1.1.3 Omschrijving en waardering

Het kerkhof van de Sint-Jan-De-Doperkerk is sterk gebonden aan het kleine dorp Binkom zelf. Het is als begraafplaats sterk verankerd met de lokale geschiedenis van het dorp. Enkele welgegoede families, die ook mee gebouwd hebben aan de kerk (financiële bijdragen) zijn hier begraven.

Door zijn lange geschiedenis omvat de begraafplaats naast zijn historische en artistieke waarde ook een belangrijke landschappelijk en archeologische waarde. De bescherming van de kerk met kerkhof zorgt ervoor dat dit voor de toekomstige generaties ook bewaard kan blijven.

Door zijn aard en functie heeft het kerkhof echter geen economische waarde. Hierdoor komen meerdere elementen in het kerkhof in aanmerking voor erkenning als ZEN-erfgoed. Onderhavig document behandelt de aanvraag hiertoe.

1.1.4 Visie

Behoud en onderhoud van het kerkhof

Het kerkhof rondom de Sint-Jan-De Doperkerk te Binkom betreft een kerkhof dat nog in gebruik is. Het is dus mogelijk dat er nog graven bijkomen of wijzigen. Hierbij wordt het behoud van de graven met lokaal-historisch belang vooropgesteld, zodat deze zeker behouden blijven. Frequent onderhoud van deze graven is noodzakelijk om een duurzame instandhouding te verzekeren.

Hier is de gemeente reeds actief mee bezig. Na advies van de heemkundige kring libbeke en de cultuurraad werd door de gemeente een lijst van graven met lokaal historisch belang opgesteld, dit voor de graven met een beperkte concessie, deze wordt jaarlijks herbekeken en waar nodig aangevuld. De lijst heeft tot doel ook deze graven te beschermen tegen een mogelijke verdwijning.

Een kerkhof heeft inherent aan zijn functie een sterke archeologische waarde, elke ingreep in de bodem zou mogelijk een impact kunnen hebben op deze waarde. Bij bodemingrepen aan of in de nabijheid van het kerkhof en de kerk, zal ten allen tijde de afweging van de noodzaak naast de archeologische waardering gelegd moeten worden.

Optimalisatie van de landschappelijke waarde van het kerkhof

Er wordt naar vooropgesteld om het algemene beeld van het kerkhof te verbeteren. Zo zal gekeken worden naar het versterken van de erfgoedwaarden van het kerkhof in relatie met het algemeen beeld van het kerkhof en de bijhorende archeologische en landschappelijke waarde ervan.

Zo dient nagedacht te worden over een betere integratie van de verschillende onderdelen binnen het geheel. Ondermeer de kerkhofmuur vormt hierbij een uitdaging, deze is op sommige plaatsen visueel storend ten gevolge het gebruik van machinaal gevormde stenen. Ook de paden, het aanwezige grind,... en andere elementen die mogelijk als storend kunnen aanzien worden voor de erfgoedwaarden van het kerkhof, komen in aanmerking om vervangen te worden door meer geschikte alternatieven die een meerwaarde bieden voor de erfgoedaarden.

Het gebruik van (nieuwe) beplanting binnen het kerkhof kan daarnaast ook een versterking van het beeld en de bijhorende erfgoedwaarden betekenen zodat de erfgoedwaarden van het kerkhof geoptimaliseerd en dus versterkt worden. Keuze van deze beplantingen dient in relatie te staan met het erfgoed. De gemeente voorziet in het kader van vergroening van het kerkhof om op korte termijn ook om grind te vervangen door gras, om zo ondermeer het onderhoud te vergemakkelijken. Dit kadert mee in de optimalisering van de landschappelijke waarde van het kerkhof zelf.

1.2 Inventarisatie van het kerkhof

Hierbij volgt een inventarisatie van de onderdelen van het kerkhof. Er wordt daarbij een waardering toegekend aan de graven en andere onderdelen op het kerkhof, waarbij vooral gekeken wordt naar de historische waarde, in casu lokaal historisch belang. De waarde van elk graf wordt weergegeven aan de hand van een sterrencode.

****: individueel zeer waardevol en beeldbepalend

***: waardevol en / of beeldbepalend

** : beperkt beeldondersteunend

* : beperkte waarde

De grafmonumenten met 1 en 2 sterren zijn niet toegevoegd aan dit document, maar worden wel vermeld in de inventaris van het Beheersplan. Dit betreft de graven op het kerkhof die individueel slechts een beperkte erfgoedwaarde hebben of slechts een beeldondersteunende functie hebben. Met hun aanwezigheid dragen ze dus wel bij aan het uitzicht van het kerkhof als geheel. Het ontbreken van deze elementen in dit document betekend echter niet dat deze elementen vervangen mogen worden. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de inventaris van het beheersplan.

De informatie over de grafmonumenten van lokaal-historisch belang is gebaseerd op een het onderzoek van Halflants, J.* en de lijst met 'graven met lokaal historisch belang op het kerkhof van de Sint-Jan-De-Doperkerk te Binkom' ontvangen van de Gemeente Lubbeek**.

Voor al de elementen vermeld in document wordt het statuut van ZEN-erfgoed aangevraagd.

De graven die op de volgende pagina's vermeld worden, zijn elementen die de erfgoedwaarde van het kerkhof mee bepalen. Hierbij werd een beoordeling gegeven op basis van de erfgoedwaarden zoals vermeld in het beschermingsbesluit.

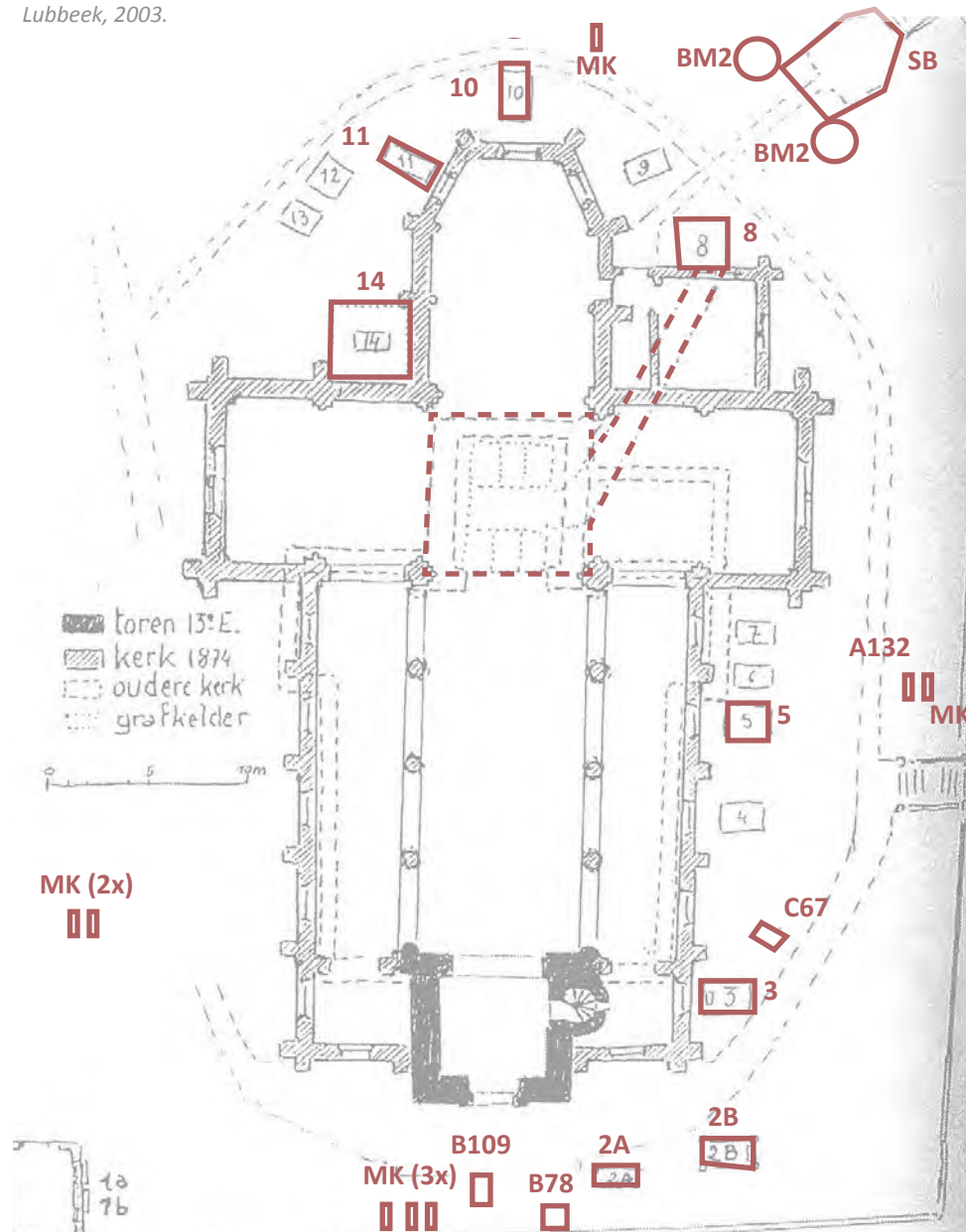
Hierbij werd dus eerst gekeken naar de historische waarde van het element. Zo werd ondermeer gekeken of een bepaald graf een lokaal historische waarde heeft, dit vooral in functie van de connectie van de overleden persoon met de kerkgemeenschap en het dorp Binkom.

Daarnaast werd ook rekening gehouden met het beeldbepalende karakter of beeld ondersteunende karakter van het erfgoedelement binnen het kader van dit kerkhof, hierbij wordt bijgevolg de artistieke waarde van het erfgoedelement mee in rekening gebracht.

* HALFLANTS J. en VANZAVELBERG G., Binkom, een eigen verleden deel 4 - De kerk van Sint-Jan-de-Doper, Heemkring Libbeke red. Scheys K., Lubbeek, 2003.

** Lijst met graven met lokaal historisch belang op het kerkhof van de Sint-Jan-De-Doperkerk te Binkom, zoals besloten in de zitting van 14.09.2010

Plan met aanduiding belangrijke graven, uit HALFLANTS J. en VANZAVELBERG G., Binkom, een eigen verleden deel 4 - De kerk van Sint-Jan-de-Doper, Heemkring Libbeke red. Scheys K., Lubbeek, 2003.

Nr.	Foto	Grafmonument	Sterrencode	Belang
2a		Grafmonument Aug. Van Dijk <i>“Z.E.H. Aug. Van Dijk Pastoor te Binkom 1940-46”</i>	***	Artistieke en Lokale historische waarde: Heeft een lokaal-historische waarde: Augustus Van Dijk was tussen 1940 en 1946 pastoor van Binkom. Het betreft een grafsteen die een beeldondersteunend karakter heeft voor het kerkhof. Doordat de grafzerk (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldondersteunend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Klein monument in blauwe hardsteen met een gietijzeren kruis en een portret. Op de zijsteunberen staan twee kleine kruisen.
2b		Grafmonument familie De Cupere-Adams <i>“FELIX DE CUPERE 1880 1930 JOSEPHINA ADAMS 1877 1959 JULIANA ADAMS 1882 1963 MARCEL DE CUPERE 1902 1985 FLORENTINA TORBEYNS 1909 1990</i> <i>Eeuwige vergunning”</i>	****	Artistieke en lokaal historische waarde Graf van de familie De Cupere - Adams, dit grafmonument is het grootste en rijkelijkst versierde bovengrondse monument op het kerkhof. Doordat het grafmonument (erfgoed zonder economisch nut) van groot lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Grafmonument in blauwe hardsteen. Bovenaan staat een groot kruis met een schuin gedrapeerd lint. Op sokkel verbrede sokkel met brandende toortsen aan beide zijden, zijn 5 portretten geplaatst. Eronder zijn een blauwmarmeren plaat in koperen letters de bijhorende namen en data bevestigd. Het graf is afgebakend met een boord in blauwe hardsteen, waarbij op de hoeken stenen kolommen staan waartussen telkens een koperen ronde bar geplaatst werd. Dit grafmonument heeft een eeuwig durende vergunning.

Nr.	Foto	Grafmonument	Sterrencode	Belang
3		Grafmonument Familie Adline <i>"FAMILIE ADLINE"</i>	***	Artistieke en lokaal historische waarde: Albert Adline was advocaat en burgemeester van Binkom van 1939 tot vermoedelijk 1946. Tijdens de eerste helft van de 20e eeuw woonde de familie Adline in het herenhuis op de vroegere locatie van het kasteel van Binkom (nu Home Oase). Doordat de grafzerk (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Verhoogde grafkelder met erboven een grafmonument in blauwe hardsteen.
5		Grafmonument Empsen-Mottie <i>"Ter nagedachtenis van Mijnheer Jozef Empsen, schepen, geboren te Binkom de 23 januari 1859 en er overleden den 18 juli 1928 Mevrouw Thecla Mottie geboren te Kerkom den 1 augustus 1865 en overleden te Binkom den 20 december 1927 Eeuwige vergunning"</i>	***	Artistieke en lokaal historische waarde: Sterke link met Binkom Doordat de grafzerk (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Het bronzen Christushoofd is verdwenen. De portretten van Jozef Empsem (1859-1928) en Thecla Mottie (1865-1927) zijn goed bewaard. Dit grafmonument heeft een eeuwig durende vergunning.

Nr.	Foto	Grafmonument	Sterrencode	Belang
8		Grafkelder van de familie de Thimary van den Berghe de Binckum <i>“De Timary Van Den Berghe De Binckum”</i>	****	Lokaal historisch belang: De dorpsheeren van Binkom. Het (nu verdwenen) kasteel van Binkom is eeuwenlang in het bezit geweest van de familie vanden Bergh de Binckum. De familienaam Vanden Berghe de Binckum is ontstaan door het huwelijk van Denis vanden Berghe en Helwiga van Binckum. Hun kleinzoon Henri Vanden Berghe de Binckum, hij was net als zijn gelijknamige zoon na hem, Burgemeester van Tienen. Vier generaties later verbleef Paul-François-Joseph Vanden Berghe de Binckum en zijn familie nog steeds in Tienen, maar hij kocht ook het kasteel en de O.L.V.-kapel van Lubbeek en liet deze kapel in 1816 afbreken. Hij was Burgemeester van Binkom van 21 september 1818 tot zeker in het jaar 1828, wellicht tot in 1830. In 1822 bekwam hij de titel van ridder. Rond 1825 bezat de familie Vanden Berghe de Binckum als renteniers te Lubbeek, ongeveer 92 hectare in Binkom en daarmee was ze de grootste van de 12 grootgrondbezitters in Binkom. Wanneer de familie in het kasteel verbleef, kwamen ze op zondag naar Binkom om er de eucharistieviering bij te wonen. Ze hadden hier ook hun grafkelder, ook al hebben ze nooit in Binkom gewoond. Jeanne Hermina Vanden Berghe de Binckum huwde Emeric de Timary in Hongarije. Hun Dochter Emerence de Timary schonk in 1888 het middelste glasraam in de parochiekerk, waarop ze de wapenschilden van haar beide ouders liet aanbrengen. Doordat het graf met grafkelder (erfgoed zonder economisch nut) van erg groot lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft en het tevens ook hoge archeologische waarde bevat, komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Een recente marmeren grafplaat boven de oude hardstenen grafplaat die toegang verleent tot de grote grafkelder met grafnissen onder de viering (de locatie van het koor van de oude kerk). Bij de bouw van de neogotische kerk is de toegang tot de grafkamer verplaatst. De grafnissen in de kamer zijn bovenaan boogvormig afgedekt. De oudste graven zijn afgesloten met mortel en een loden ruitvormig plaatje. De meer recente graven hebben een rechthoekig, witmarmeren plaatje met gouden letters. Met de Belgische driekleur is aangeduid welke leden van de familie sneuvelden tijdens de eerste wereldoorlog. De beschrijving van deze grafkelder komt uit het archief van het Agentschap Onroerend Erfgoed. In het kader van onderhavig beheersplan was het niet mogelijk de graftombe te betreden, deze gegevens werden bijgevolg niet nagekeken. De grafkelder is een integraal onderdeel van het grafmonument.

Nr.	Foto	Grafmonument	Sterrencode	Belang
10		Graf van pastoor De Bie + 1925 <i>“D.O.M. Zalig aandenken door het volk van Binckom opgericht aan den zeer eerw. heer Eugeen Debie coadjutor en pastoor alhier van 1860 tot 1916 stierf godvruchtig te Diest den 1 mei 1925 R.I.P.”</i>	***	Lokaal historisch belang: Eugeen De Bie was pastoor van Binkom tussen 1860 en 1916. De grafsteen staat in relatie met de ingemetselde steen en vernageld kruis aan het koor. Doordat de grafzerk (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Het gaat hier in dit geval enkel op de zerk die los van de kerk staat. Beschrijving: Graf is tweeledig; Een deel is een ingemetselde arduinen grafsteen tegen het middelste pand van de apsis. Boven de grafsteen is een houten kruis met bronzen jesus aanwezig met houten dakje. Het tweede deel is een natuurstenen grafzerk dat juist ervoor geplaatst is.
11		Graf van J. F. Mellaerts (+ 1923) <i>“Bid voor de ziel van zaliger den Eerwaarde Heer J. F. Mellaerts, ridder in de Leopoldsorde, Commandeur in de Kroonorde, geboren te Binkom den 10 nov. 1845 priester gewijd te Mechelen den 17 december 1870, achtereenvolgens coadjutor te St Pieters Woluwe onderpastoor te Keerbergen, pastoor te St. Alfons Goor, rustend pastoor te Leuven. Medestichter en eerste algemeen schrijver van den Belgischen Boerenbond. 20 juni 1890-1 sept. 1902. Godvruchtig overleden te Binkom den 30 januari 1923.”</i>	***	Lokaal historisch belang Pastoor, amateur botanicus en medestichter van de Belgische boerenbond, hij woonde van 1902 tot aan zijn dood op de Tiensesteenweg te Binkom. Doordat de grafzerk (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Het gaat hier in dit geval enkel op de zerk die los van de kerk staat. Beschrijving: Het betreft een grafmonument in blauwe hardsteen met een groot kruis met een gekruisigde Christus geplaatst tegen de noordoostwand van de apsis. Eronder staat het oud embleem van de Boerenbond: BB met een kruisje erboven en een ploeg eronder. De omgeving van het grafmonument werd recent opgekuisd, er werd een bijkomende boord in beton voorzien, de ruimte tussen het grafmonument en de boord is opgevuld met kiezel.

Nr.	Foto	Grafmonument	Sterrencode	Belang
14		Grafmonument van de familie De Tiège <i>“Sépulcre de la famille De Tiège. Ici reposent G.J. Caroline Platton et. de J. E. De Tiège née à Tirlemont le 16 Janvier 1811 y décédée le 24 Janvier 1858.</i> <i>J. Eloi De Tiège bourgemestre de Binckom né à Hamme-Mil le 30 Novembre 1810 décédé à Tirlemont le 9 Août 1874. R.I.P.”</i>	****	Lokaal historisch belang J. Eloi De Tiège, 1810-1874 was oorspronkelijk een eenvoudige metselaar die het schopte tot aannemer en werd uiteindelijk ‘<i>schatrijk</i>’. Van 1867 tot zijn overlijden in 1874 was hij burgemeester van Binkom. Mede door zijn financiële steun werd de nieuwe kerk in Binkom opgericht. In het midden van de 19e eeuw kocht J.E. De Tiège het kasteel van Binkom van de familie van den Berghe de Binckum. In 1860 liet hij het vervangen door het huidige herenhuis. Door zijn unieke vormgeving met grote elementen in blauwe hardsteen en een smeedijzeren hekwerk is het grafmonument een opvallend onderdeel van het kerkhof. Doordat het grafmonument (erfgoed zonder economisch nut) van groot lokaal historisch belang is en daarnaast ook een sterk beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving De grafkelder werd in 1874 aangelegd. De grafsteen in blauwe hardsteen is aan twee zijden omringd met een smeedijzeren hekwerk
B78		Graf van Jozef Rodax en Maria Kenes <i>“Rodax Jozef - Kenes Maria”</i>	***	Lijst met graven met historisch belang Opgenomen in de lijst van de gemeente van te behouden graven ten gevolge van hun erfgoedwaarde. Lokaal historisch belang Verantwoording voor bewaring cf. lijst gemeente betreft de architectonisch-esthetische waarde van het graf wegens originaliteit. Door zijn unieke, sobere vormgeving is het grafmonument een opmerkelijk onderdeel van het kerkhof. Doordat het graf (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving Grafperceel afgebakend door stenen klinkers, voorzien van enkele terracotta tegels en oorspronkelijk begroeid met buxussen. Metalen plaatse met namen van de overledenen. Jozef Rodax (Binkom, 27/10/193 - Aken 8/8/1955 en Maria Kenes (10/8/1993)

B 109		Graf August Lemmens <i>“August Lemmens °16-9-1917 + 27-1-1944 In Oberndorf”</i>	***	Lijst met graven met historisch belang Opgenomen in de lijst van de gemeente van te behouden graven ten gevolge van hun erfgoedwaarde. Lokaal historisch belang Verantwoording voor bewaring cf. lijst gemeente betreft de Historische waarde (oorlog). Gestorven te Sandbörstel (Duitsland) op 1/5/1945 volgens kerkhofregister. Begraven te Binkom op 13/7/1957. Doordat het graf (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldondersteunend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Zerk gemaakt door E. Verbiest voorzien van portretmedaillon.
C67		Graf Vangoidsenhoven-Frooninckx <i>“Hier rusten Ed. Vangoidsenhoven 1882-1966 M. Frooninckx 1881-1960”</i> <i>“Hier rust een oudstrijder”</i>	***	Lijst met graven met historisch belang Opgenomen in de lijst van de gemeente van te behouden graven ten gevolge van hun erfgoedwaarde. Lokaal historisch belang Verantwoording voor bewaring cf. lijst gemeente betreft de historische waarde (oorlog). Vangoidsenhoven was oudstrijder uit te eerste wereldoorlog. Doordat het graf (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Granieten zerk gemaakt door Vanderhaegen uit Willesele. Portret van het echtpaar samen met naamplaat en kleinere metalen plaat (deze laatste ligt vooraan het graf).

MG		Acht metalen kruisen verspreid over het kerkhof	***	Lokaal historisch belang Door hun historisch waardevolle vormgeving en materialisatie uit metaal zijn deze kruisen zowel architectonisch als esthetische waardevol. Ze bepalen het uitzicht en karakter van het kerkhof. Doordat deze grafkruisen (erfgoed zonder economisch nut) beperkt van lokaal historisch belang zijn en daarnaast wel een sterk beeldbepalend karakter hebben komen ze in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: IJzeren kruisen verspreid over het kerkhof, alle in een gelijkaardige stijl. Centraal in de zwarte kruisen zijn beeltenissen van Jezus aan het kruis of van Maria afgebeeld. Sommige kruisen zijn onderaan ook voorzien een beeltenis van een engel. De kruisen zijn zwart geschilderd, de beeltenissen zijn zilverkleuring. Elk kruis heeft een naamplaatbordje mee verwerkt, soms beschreven met verf soms voorzien van opgekleefd naamplaatje. Kruis van Eduard Lemmens is verder beschreven onder A132, dit is één van de hier vermelde acht metalen kruisen.

A 132		Graf van Alphonsus Eduardus Lemmens <i>“Lemmens Eduard 3.5.1936 + 1.12.2002”</i>	****	Lijst met graven met historisch belang Opgenomen in de lijst van de gemeente van te behouden graven ten gevolge van hun erfgoedwaarde. Lokaal historisch belang Verantwoording voor bewaring cf. lijst gemeente betreft de architectonisch-esthetische waarde van het graftype en materiaal. Aanvulling SC 07/10/2013) Doordat dit grafkruis (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang is en daarnaast ook een sterk beeldbepalend karakter heeft komt ze in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving: Ijzeren kruis met Maria in het hart van het kruis. Eén van de totaal acht ijzeren kruisen (beschreven onder MG) op het kerkhof, alle van een gelijkaardige stijl.
BM2		Twee kegelvormige Taxussen	***	Artistieke en landschappelijke waarde Door de vormgeving en prominente plaatsing in het kerkhof en hun plaatsing naast het Beeld van het Heilige Hart hebben deze taxussen een architectonische, esthetische, landschappelijke en ensemble waarde. Ze bepalen het uitzicht en karakter van het kerkhof. Doordat deze taxussen (erfgoed zonder economisch nut) van op meerdere punten waardevol zijn en daarnaast ook een sterk beeldbepalend karakter hebben komen ze in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving Het beeld wordt aan weerszijden geflankeerd door twee grote kegelvormige taxussen van ongeveer 2 m hoog.

SB		Beeld Heilig Hart (met sokkel en stoep) <i>“Zegen onze parochie”</i>	***	Artistieke waarde Door de vormgeving en prominente plaatsing in het kerkhof heeft het beeld op sokkel met stoep zowel architectonisch als esthetische waardevol. Ze bepalen het uitzicht en karakter van het kerkhof. Doordat dit beeld op zijn sokkel met stoep (erfgoed zonder economisch nut) van lokaal historisch belang zijn en daarnaast ook een sterk beeldbepalend karakter heeft komt het in aanmerking als ZEN-erfgoed. Beschrijving Een monumentaal beeld van ongeveer 2m hoog en geschilderd in gebroken wit. Het Christusbeeld staat met open armen en draagt een kruisnimbus. Hij heeft een brede mantel en draagt op de borst een hart, omringd met een doornenkroon en stralen. Op zijn borst is er een vlamvend hart aangebracht. Het thema van het vlamvend hart komt ook terug in het glas-in-loodraam in het koor met de heilige Margareta Maria Alacoque. Hij staat op een wereldbol, die gedeeltelijk met wolken bedekt is. Vooraan is er op de wereldbol een versiering aangebracht die bestaat uit een kelk boven een paar gekruiste martelinstrumenten. De ene stelt een bundel zweepen voor, en de andere bestaat uit te-wee bundels fijne twijgen om te geselen. Kelk en martelinstrumenten worden gezamenlijk omgeven door een doornenkroon. Het Heilig-Hartbeeld op de wereldbol staat op een achthoekige sokkel, waarmee het één geheel vormt. Dit beeld staat op een vierkante sokkel in natuursteen, die ruw en rustiek bekapt is en ongeveer anderhalve meter hoog is. Ervoor staat een klein altaar met een opschrift: ‘Zegen onze parochie’. Er rond is een stoep in natuursteen, waar een trap van zestien treden naar toe leidt. Deze trap vangt aan op de weg aan de voet van de kerkhofmuur. Er staan gelijkaardige beelden in Sint-Bernard en Lubbeek Sint-Martinus. Het beeld werd geplaatst in ca. 1951 door een firma uit Groot-Bijgaarden. Het beeld wordt aan weerszijden geflankeerd door twee grote kegelvormige taxussen (verder beschreven).